Nr. I Wilno, dnia 10 czerwca 1934 r. R. I

NARODOWY SOCJALISTA

GAZETA ROBOTNICZA

„Socjalizm, aby się kiedyś stał wszechludzkim, powinien stać się narodowym". *Adam Mickiewicz* „Trybuna Ludów"

OD REDAKCJI

Oddajemy dzisiaj w ręce czytelników pierwszy numer naszego pisma. Robimy to w chwili bardzo doniosłej dla naszego miasta, bo w okresie wyborów do Rady Miejskiej i w chwili szczególnie ważnej dla naszej Partji, bo w momencie usunięcia z jej szeregów elementów obcych, zaprzedanych endekom i sprzeniewierzających się zasadom narodowego socjalizmu.

Wysiłek nasz jest tem większy, że dążymy do ideowego skrystalizowania naszego oblicza politycznego i do oczyszczenia życia politycznego z obcych naleciałości i chwastów.

W pracy swojej liczymy na wytrwałość naszych Rodaków-Robotników, oddanych wspólnej sprawie.

Chcemy być zwierciadłem życia naszej partji i uświadamiać jej szeregi pod względem ideowym i taktyki politycznej.

Walczyć będziemy bezwzględnie ze zdrajcami ideowemi, którzy zaprzedając się obcym interesom, w szczególności Stronnictwu Narodowemu, tem samem wyrzekają się solidarności robotniczej i narodowego socjalizmu.

Wierzymy, że pod swoim sztandarem skupimy zdrowe elementy ruchu robotniczego, które nie poskąpią nam zaufania i poprą nasze wysiłki.

Idziemy z otwartą przyłbicą.

Z końcem maja zaszedł w naszej Socjalistyczno-Narodowej Partji Robotniczej fakt znamienny: na wiecu Stronnictwa Narodowego w Wilnie, w dniu 27 maja pobity został nasz rodak robotnik Belski za wygłoszenie przemówienia, określającego nasz stosunek ideowy do bieżących zagadnień politycznych chwili.

Przy zajściu tem ujawniły się obłudne w stosunku do Robotnika Polskiego i Narodowego Socjalisty stanowisko endecji wileńskiej oraz chęć jej wykorzystania głosów robotniczych dla przeprowadzenia swoich kandydatów do Rady Miejskiej. Co gorsze, część naszych do niedawna Rodaków w osobach pp. Rekścia, Glińskiego i im podobnych, zwabiona obietnicami endeckiemi poszła za prowodyrami Stronnictwa Narodowego, zdradzając ruch Socjalistyczno-Narodowy.

W odpowiedzi na to Partja nasza obrała w dniu 2 czerwca r. b. nowy Zarząd, który zdecydował wyrzucić z szeregów partji wszystkie elementy obce, nierozumiejące zadań naszych i obowiązków, a sprzeniewierzające się dziesięciu zasadom narodowego socjalizmu.

Zaczynamy odtąd nowy okres w życiu naszej Partji i uważamy za swój obowiązek w kilku słowach określić nasze stanowisko.

Stoimy niewzruszenie na gruncie naszych zasad ideowych, wyłuszczonych na innem miejscu w dziesięciu punktach wiary narodowego socjalizmu. Jesteśmy socjalistami narodowymi, uświadomionymi Polakami, idącemi wspólnie z robotnikiem i mieszczaninem do osiągnięcia stanowiska społecznego i polepszenia położenia gospodarczego. Walczymy z kapitałem obcym, przedewszystkiem żydowskim i uważamy, że Polska jest dla Polaków, żyd nie powinien żerować na organizmie naszego kraju i niedoświadczeniu robotnika i rolnika.

Chcemy Polski silnej, niezależnej od obcych państw i kapitału międzynarodowego; pragnieniem naszem jest posiadać silny, uczciwy i rozumny rząd, który potrafi ułożyć stosunki społeczne i gospodarcze, a robotnikowi polskiemu pozwoli się wyzwolić z ucisku kapitalistów i stworzy pomyślne warunki dla rozwoju Państwa.

Z całym naciskiem podkreślamy, iż uznajemy wysiłki i zasługi Marszałka Józefa Piłsudskiego i jego Rządu w pracy nad uzdrowieniem naszego położenia ekonomicznego i znalezienia odpowiedniego ustroju politycznego dla naszego Państwa. Zapewnienie mu siły i bezpieczeństwa, zatrudnienie bezrobotnych, stworzenie warunków pomyślnych dla pracy rolnika, podniesienie rzemiosła i stanu mieszczańskiego — oto zadanie chwili, oto cele, które są nam bliskie. Taki program pracy chcemy realizować i będziemy z jego wykonawcami współpracować.

Musimy też zdecydowane stanowisko zająć wobec ostatnio zaszłych wypadków. Piętnujemy zachowanie się pp. Rekściów, Glińskich i innych zdrajców narodowo-socjalistycznego ruchu robotniczego. Ich sojusz z endecją, zwolenniczką podejrzanych dochodów finansowych, czerpanych z zarobków nieuczciwych i demoralizujących — wyraźnie ostrzega nas przed intruzami, wciskającymi się do naszych szeregów, gdzie dla nich niema miejsca.

Nie poto robotnik polski harował w pocie czoła na chleb dla swej rodziny, nie poto walczył i krwawił się w szeregach wojska w obronie Ojczyzny, nie poto oddawał swe zdrowie i młodość walkom o niepodległość Polski — by dzisiaj zdrajcy ruchu robotniczego mogli zawierać sojusz z endekami, reprezentującymi kapitalistów i obszarników, obłudnie głoszącymi hasła Bóg i Ojczyzna, a czerpiącymi zyski z żydowskiego hoteliku—lupanaru.

Trzeba z całą stanowczością napiętnować sojusz niektórych naszych dawnych towarzyszy partyjnych, zdradzających dziś nasze szeregi i idących wespół z endecją do wyborów.

Wyobraźcie sobie jak będzie spełniać swoje obowiązki wobec robotników i pracowników fizycznych przyszła Rada Miejska, jeżeli w jej gronie będą zasiadać, jako przedstawiciele robotników—narodowych socjalistów p. Rekść — kamienicznik i jemu podobni!.. Kto będzie głosował na listy Stronnictwa Narodowego (Endecji) ten samorzutnie przygotuje sobie pętlę, czy stryczek na szyję!

My niezależni socjalistyczno-narodowi Robotnicy, oświadczamy wręcz, wszystkim i publicznie, z otwartą przyłbicą, że zwalczać będziemy endeków przy wyborach i nie oddamy im żadnego głosu, bo zgóry wiemy, że nie zrealizują nam naszych dążeń i potrzeb, zawartych w dziesięciu zasadach socjalistyczno-narodowego programu robotniczego.

Będziemy dążyć do swego celu niezłomnie, nie damy się nikomu otumanić i napewno zwyciężymy!

Precz z endekami i ich zausznikami! Niech żyje Narodowy Socjalizm!

10 zasad narodowego socjalizmu.

Uświadomiony socjalista narodowy przestrzega i wyznaje dziesięć swoich zasad programowych.

1. Jest socjalistą.

2. Jest świadomym Polakiem.

3. Żąda silnej Polski, niezależnej od obcych mocarstw.

4. Przyznaje Robotnikowi naczelną rolę w narodowym socjalizmie.

5. Żąda łączności mieszczaństwa polskiego z robotnikiem i wzajemnej solidarności.

6. Rolnikowi przyznaje jego właściwą ważną rolę w życiu narodu — poprawy warunków pracy na równi z robotnikiem i mieszczaninem.

7. Uwzględnia prawa mniejszości narodowych pod warunkiem ich lojalności wobec Państwa.

8. Domaga się uczciwego, silnego i rozumnego Rządu, który jest konieczny dla zbudowania silnego Państwa i wyzwolenia klasy robotniczej.

9. Uważa Żydów za czynnik demoralizujący, żerujący na organizmie Narodu Polskiego i dąży do usunięcia ich wpływu na życie duchowe i polityczne Polski.

10. Narodowy socjalista stoi niezłomnie pod swoim sztandarem ideowym, jest śmiały, sumienny i szczery, krótko myśli, dużo robi i osiąga swój cel.

O D E Z W A

Narodowo-Socjalistycznej Partji Robotniczej w Wilnie

Rodacy-Robotnicy!

Od szeregu miesięcy działa na terenie Wilna **Narodowo-Socjalistyczna Partja Robotnicza** z centralą w Katowicach. Partja ta już zdołała zdobyć zaufanie tych robotników, którzy rozczarowali się działalnością innych ugrupowań politycznych w Wilnie.

Hasła i program partji, broniącej ogółu robotnika Polskiego przed wyzyskiem kapitału obcego, budził do **Narodowo-Socjalistycznej Partji Robotniczej,** sympatję i współdziałanie szerszych sfer pracujących. To też i my wzięliśmy czynny udział w organizowaniu działalności partji w Wilnie, wierząc, iż jedynie dzięki tej partji robotnik polski zabezpieczy swoje interesa i zdobędzie właściwe sobie stanowisko.

Bliższa jednak praca nasza z dotychczasowymi kierownikami partji w Wilnie przekonała nas, że robotnik polski jest bałamucony przez jednostki, które nie mają z nim nic wspólnego, a jednocześnie zamierzają na jego barkach i jego krwawą pracą zdobyć sobie stanowiska, kierując się jedynie własną wygórowaną ambicją i własnemi osobistemi interesami.

Cóż bowiem ma wspólnego z potrzebami robotnika p. Henryk Rekść, dotychczasowy prezes **Narodowo-Socjalistycznej Partji Robotniczej,** właściciel 3 dużych kamienic w Wilnie? Nie jeden robotnik polski, zmuszony jest odejmować od ust swych dzieci kawał chleba, po to by oddać ostatni, krwawo zapracowany grosz potężnemu kamienicznikowi za zajmowane u niego mieszkanie.

Kamienicznika tego do pozornej jedności pobudza chęć uzyskania, głosami robotnika polskiego, mandatu do Rady Miejskiej, przez który ubiegać się będzie w przyszłości, prawdopodobnie i o mandat poselski. Nie chce on jednak zasiadać w Radzie Miejskiej wspólnie z robotnikami i dlatego właśnienie nie wysuwa własnej listy robotniczej, lecz łączy się ze Stronnictwem Narodowem, znanem Wam pod mianem endecji, będącej zawsze we wrogim stosunku do robotnika polskiego. Przecież jeszcze w okresie caratu, z powodu obłudnej taktyki endeków i ich ugody z siepaczami carskiemi, niejeden robotnik polski, który pierwszy wzniósł sztandar Niepodległości, trafił do kazamatów rosyjskich, gdzie spędził najlepsze lata swego życia i sterał zdrowie dla Ojczyzny.

Endecja podejmuje hasło walki z żydami, a wiemy przecież z procesu Ochockiego, iż prasa endecka czerpie zyski z domów publicznych, utrzymywanych przez żydów, jak również z ogłoszeń żydowskich lekarzy. H a s ł a te są obłudne i kłamliwe.

Mając dość gospodarki w naszej partji Narodowo-Socjalistycznej p. p. Rekściów, Glińskich i im podobnych oraz nabrawszy obrzydzenia do kumania się z endekami, których chcieliby oni razem z sobą przeprowadzić głosami robotnika polskiego, do Rady Miejskiej, już na wiecu endeckim w dniu 27 maja r. b. zaprotestowaliśmy przez usta naszego i wypróbowanego bojownika, rodaka, B e l s k i e g o przeciwko dalszemu niesumiennemu tumanieniu robotnika polskiego. Odpowiedzieli oni na to krwawem pobiciem naszego rodaka.

Ten ostatni niecny czyn zmusił nas do ostatecznego zerwania z tymi pachołkami endeckiemi, i w odpowiedzi na stanowisko endeków i Narodowych Socjalistów z pod znaku Rekścia, wybraliśmy w dniu 2 czerwca r. b. nowy Zarząd naszej parafji, stawiając na jej czele wypróbowanego szermierza o prawa robotnika polskiego i wyrzucając z niej tych wszystkich, którzy dla osobistej karjery lub z namowy endeków i przy ich poparciu finansowym, tumanili robotnika. Lokal nasz mieści się przy **ul. Wileńskiej 37** i do niego nie mają już prawa wstępu p. p. Rekściowie i inni zausznicy endeccy.

Wzywamy Was, rodacy, do masowego zapisywania się w nasze szeregi, jedynie bowiem, wytworzenie silnej organizacji zapewni robotnikowi polskiemu, zarówno w Wilnie, jak i całej Polsce, należne mu stanowisko i uniezależni go od wyzysku przez kapitał żydowski.

Pod hasłem niezależności ideowej od tumanienia endeckiego pójdziemy ławą do wyborów!

Niech żyje Narodowo-Socjalistyczna Partja Robotnicza!

Precz ze zdrajcami robotnika polskiego i pachołkami endeckiemi!

Komitet Wykonawczy N. S. P. R. Wilno.

Powstanie i rozwój N. S. P. R. w Wilnie.

Idea N. S. P. R. zrodziła się na Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskiem. Pierwszym inicjatorem i założycielem był mecenas Kozielski z Sosnowca, a jego późniejszym współpracownikiem rodak Gralla z Katowic. Pozując na Musoliniego, zaczyna p. Gralla rozpościerać swe macki przy pomocy kapitalistów, i czując się finansowo pewnym, odrywa się od Sosnowca i samorzutnie przybiera nazwę domniemanego wodza N. S. P. R. z siedzibą w Katowicach.

Sosnowiec pod dowództwem Kozielskiego rzucił hasła programowe wśród rzesz robotników. Zostały one skreślone w 10-ciu punktach Narodowego Socjalizmu. Wskazują one na wiekowy dorobek robotnika polskiego, dają mu w ręce własną inicjatywę. Te wytyczne poróżniły N. S. P. R. Sosnowiec z Katowicami.

W Wilnie błysnęła gwiazda Narodowego Socjalizmu do rzeszy robotników, bez różnicy przekonań, i wszyscy poszli pod sztandar wiśniowy. Inicjatorem ruchu w Wilnie był p. Dąbrowa, który kontynuując ideę Sosnowca, dał pierwszy hasło do rzesz robotniczych m. Wilna by zwartym i karnym frontem stanęli do walki o byt. I praca pomyślnieby się rozwijała, gdyby nie wślizgnęli się niespostrzeżenie do Partji ludzie o wielkich ambicjach osobistych, karjerowicze, znani na bruku wileńskim, którzy zdobywając małe zaufanie w Partji, przez okazanie materjalnej pomocy w postaci starego biurka i złamanego krzesła oraz kilku złotych, samowładnie poczuli się wodzami Partji. Panami takimi są Henryk Rekść i Gliński oraz ich przyboczny adjutant, awanturnik, znany na terenie Ogniska kolejowego i w całem Wilnie, naganiacz Paweł Sperski. Przykro nam, że zupełnie nieświadomie znaleźli się ludzie uczciwi pod tak ujemnemi wpływami.

I byłoby wszystko dało się ułożyć i wyrównać, gdyby gospodarkę partyjną prowadzono racjonalnie i taktownie.

P. Rekść marzył o raportach, odbieranych na białym koniu ze złotą szablą.

P. Gliński chciał mieć wielkie przedsiębiorstwo za grosz robotnika.

P. Sperski, jako owczarek, a może nawet z innej rasy szlachetnych, szczekał, a szczekał...

Taki był cel tych panów: zostać sobie radnymi przy poparciu endeków i głosami zbałamuconych obiecankami, zawsze nieszczęśliwych robotników. Niejeden z tych panów z fotelu radzieckiego później wyciągnąłby rękę po tron poselski...

Gospodarka partyjna wydała dobre o nich świadectwo. Panowie, jeżeli nie umiecie gospodarować, poprzestańcie na małem... Gospodarowanie wasze oceniliśmy dokładnie, a laurów dla was niepożałował dzień 2 czerwca b. r., kiedy to członkowie N.S.P.R. obalili dotychczasowy Zarząd i obrali nowy, w przekonaniu, że właściwi ludzie poprowadzą Partję ku lepszej przyszłości.

„UCZCIWA" GOSPODARKA DESPOTÓW PARTYJNYCH.

W dniu 6.VI b. r. zostały nam zwrócone dokumenty partyjne. Pierwszy rzut oka na kasowość zarządu zauszników p. Rekścia i Glińskiego, przekonał nas, że pieniądze składkowe były wydawane w dziwny sposób, bez jakiegokolwiek śladu pokwitowań. Po bliższym wglądnięciu w tę sprawę, zwrócimy się do władz prokuratorskich w celu ukarania winnych nadużyć, popełnionych na wdowich groszach, składanych przez Rodaków.

Wyrok sądowy może najbardziej uwidoczni istotną wartość tych ludzi, którzy tak długo gospodarzyli i stali na czele naszej partji.

Po bliższem zbadaniu ksiąg, w następnym numerze, podamy dalsze wyniki dochodzenia w tej sprawie.

Właściwe intencje farbowanych lisów.

Zdrajcy naszego sztandaru partyjnego, żerujący na pocie i krwi robotnika polskiego, zamieścili na łamach „Dziennika Wileńskiego" z dnia 5 czerwca 1934 r. następujące oświadczenie:

Rodacy!

Narodowo - Socjalistyczna Partja Robotnicza, Centrala Katowice, Polscy Faszyści

niniejszem podaje do wiadomości publicznej, iż wobec nieprawnego zajęcia dotychczasowego lokalu partji przy ul. Wileńskiej Nr. 37, róg Mostowej, przez osoby obce, a unikając wyraźnej prowokacji przedwyborczej, przenosi czasowo Sekretarjat Partji do lokalu grupy **„Zwierzyniec",** przy ul. Sołtaniskiej Nr. 23 m. 6 aż do chwili gdy powołane ku temu czynniki państwowe zwrócą lokal prawemu posiadaczowi.

Jednocześnie przypomina wszystkim członkom i sympatykom ruchu faszystowskiego N. S. P. R. Katowice o obowiązku złożenia głosów w dniu 10 czerwca r. b. na listy **Narodowego Komitetu Wyborczego,** gdzie są umieszczeni i nasi kandydaci.

Niech jedność rodaków łódzkich N. S. P. R. Katowice służy wam przykładem.

Naprzód!

Zarząd Okręgu Wileńskiego:
sekretarz w. z. M. Gliński.
prezes H. Rekść.

Zarząd Obwodu miasta Wilna:
prez. Longin Iwaszkiewicz,
sekr. K. Zieleniewicz.

Wilno, dnia 4. VI. 1934 roku.

Jest to deklaracja kłamliwa i obliczona na otumanienie mas robotniczych. Autorom jej zależy przedewszystkiem na pociągnięciu w ogonku endecji robotników nieuświadomionych, których głosy, oddane na pp. Kownackich, Zwierzyńskich i Rekściów, pogłębią jeszcze nędzę i wyzysk klasy robotniczej.

W oświadczeniu pp. Rekścia i Glińskiego sprostować przedewszystkiem należy kilka kłamstw:

1) Nieprawdą jest jakobyśmy nieprawnie zajęli lokal partji przy ulicy Wileńskiej № 37; lokal ten jest w naszem posiadaniu jako prawowitego Zarządu, obranego w myśl obowiązującego statutu w dn. 2 czerwca r. b.

2) Nieprawdą również jest, że lokal rozłamowców i niszczycieli jedności robotniczej naszego obozu p. p. Rekściów i Glińskich mieści się przy ulicy Sołtaniskiej № 23 m. 6; Jest to wybieg kłamliwy dla ratowania pozorów, bowiem panowie ci wraz ze swoją „partją" urzędują przy ulicy Orzeszkowej w endeckim lokalu, skąd czerpią swoje natchnienia i rozsyłają okólniki. Fakt ten zresztą jest całkowicie zrozumiały. Kto idzie z endecją i traci swoją niezależność ideową i organizacyjną — może śmiało urzędować w lokalu Stronnictwa Narodowego, od którego otrzymuje rozkazy. Ale poco wówczas głosić, iż się jest robotnikiem i należy do Partji Narodowo-Socjalistycznej i Robotniczej? Poprostu jesteście maruderami endeckimi i sprzedawczykami interesów robotniczych!

3) Prawdą jest jedno stwierdzenie w oświadczaniu panów Rekścia i Glińskiego: To ich szczera radość, że w Łodzi znaleźli się zdrajcy ruchu robotniczego, którzy mieniąc się faszystami, głosowali wespół z komunistami na kandydatów endeckich przy wyborach do Rady Miejskiej. Tu się obnażyła cała nicość wewnętrzna zdrajców Narodowego Socjalizmu Robotniczego w Wilnie... Chcą oni naśladować „bratnie dusze" z Łodzi, tych pajaców politycznych, którzy nie mieli nigdy swoich zasad, za pomnieli o uczciwości politycznej, poszli na spółkę z komunistami i wybrali endeków i kapitalistów do samorządu miejskiego.

4) Prawdą też jest wezwanie, zamieszczone w oświadczeniu do głosowania na listy Narodowego Komitetu Wyborczego: odtąd pp. Rekść, Gliński i inni im podobni nic wspólnego nie mają z Partją Robotniczą Narodowo-Socjalistyczną, a duszą i ciałem należą do endecji.

Tak wygląda w świetle prawdy obłuda i zakłamanie zdrajców ruchu robotniczego narodowo-socjalistycznego w Wilnie. Farbowane lisy ujawniły właściwe swoje intencje!...

Polscy robotnicy — od pługa, młota, pióra — łączcie się!

Pomoc bezrobotnym.

Przytaczamy poniżej zestawienie cyfrowe i sprawozdawcze z zakresu akcji pomocy bezrobotnym w roku 1933—4. Cyfry te mówią same za siebie i świadczą, jak organy państwowe zmierzają skutecznie zwalczać bezrobocie i przyjść bezrobotnym z pomocą.

1) **Zatrudnienie na robotach publicznych finansowanych przez Fundusz Pracy:**

Przepracowano w dniówkach	95 647
„ w akordzie	48.039
Razem robotnikodniówek	143.686

Wydatkowano na robociznę 428.842.26 zł. co dało możność zatrudnić na stałe w przeciągu 10 miesięcy 596 robotników przy przeciętnej stawce płacy dziennej 3 zł

2) **Zatrudnienie doraźne na robotach publicznych finansowanych przez Wileński Wojewódzki Komitet Funduszu Pracy.** Zatrudniono 34.756 pracowników fizycznych i umysłowych razem, którzy przepracowali łącznie 135.643 robotnikodniówek na sumę 317.800.75 zł. przy przeciętnej stawce dziennej od 2—3,5 zł.

3) **Wydano różnych świadczeń bezrobotnym w naturze** jak drzewo, mąka, cukier, ziemniaki na ogólną sumę 128.404 31 zł., z czego zaopatrzonych zostało przeszło 5.000 bezrobotnych.

4) **Przekazano dla głodującej ludności wiejskiej województwa wileńskiego:**

soli	113.000 klgr. zł,	28.905	
mąki żytniej	3.030.300 „	520.050	548.955 zł.

Zestawienie pozycji 1, 2, 3 i 4.

1) 143.686 robotnikodniówek—na sumę	428.842 zł.
2) 135.643 „ „ „	317.800,75 z
Razem 279.329 robotnikodniówek	746 642,75 zł
3) na pomoc doraźną	128 404,31 zł
4) „ „ głodującym	548.955,00 zł
	1.424.001,06 zł.

W roku budżetowym 1934/35 preliminowano. na akcję zatrudnienia bezrobotnych na robotach publicznych 2.005.000 zł. prócz tego preliminowana zostanie kwota na pomoc doraźną w wysokości 300.000 zł., co razem wyniesie 2.305.000 zł. Jednocześnie Komitet Wojewódzki rozwinie szerszą akcję w kierunku tworzenia samodzielnych podstaw egzystencji dla bezrobotnych, jak zakładanie warsztatów pracy kwalifikowanej, popieranie i organizowanie spółdzielni Pracy, ogródków działkowych, tworzenie osiedli robotniczych i t. p. na które to cele asygnowane zostaną dodatkowe kredyty.

Na szczególną uwagę zasługuje zainicjonowany przez Komitet Funduszu Pracy akcja uruchomienia nieczynnych zakładów przemysłowych jak np. fabryki papieru w N. Werkach, która mogłaby zatrudnić na stałe 250 ludzi. Warunkiem uruchomienia fabryki było z jednej strony zabrukowanie jezdni bardzo piaszczystej i utrudniającej przewóz towarów (Jerozolimka—Werki) oraz zdobycie kapitału obrotowego, z drugiej—odpowiednie czynniki uzyskały dodatkowo kredyt z Funduszu Pracy na budowę wyżej wymienionej drogi tak że roboty są już prowadzone, co pozwoliło zatrudnić poważną ilość bezrobotnych oraz ułatwi uruchomienie fabryki. Niezależnie od tego czynione są starania w kierunku uzyskania nisko oprocentowanego kredytu obrotowego.

STATUT
NARODOWO-SOCJALISTYCZNEJ PARTJI ROBOTNICZEJ.

I.

Nazwa, charakter i teren działania.

Art. 1.

N. S. P. R. jest organizacją polityczną pracującej Polski, działającą na zasadzie niniejszego statutu i programu.

Art. 2.

N. S. P. R. obejmuje swoją działalnością teren całej Rzeczypospolitej Polskiej oraz środowiska emigracyjne. Siedzibą władz S. N. P. R. są Katowice.

II.

Członkowie.

Art. 3.

Członkiem może być każdy obywatel pełnoletni narodowości bezspornie polskiej, aryjskiego pochodzenia, na którem nie ciążą zarzuty natury moralnej, uznający program i statut partji i przyjętej prawidłowo do jednej z miejscowych organizacji partyjnych. Nie może być przyjętą do partji jednostka uprawiająca wyzysk kapitalistyczny, lub żyjąca ze źródeł społecznie szkodliwych. Członek N. S. P. R. nie może należeć do innej organizacyj politycznej. Jedynie w wyjątkowych wypadkach może Centralny Wydział Wykonawczy N. S. P. R. wyrazić zgodę na należenie do innej organizacji politycznej.

Art. 4.

Przez pierwszy rok nowo-przyjęci członkowie odbywają okres kandydacki, w którym nie posiadają prawa wyborczego czynnego i biernego do władz partyjnych, natomiast wypełniają wszystkie obowiązki, wynikające z niniejszego statutu. Centralny Wydział Wykonawczy N. S. P. R. ma prawo zwalniać zarówno pojedyńczych członków, jak i pewne ich kategorje od okresu kandydackiego.

Art. 5.

Sposób przyjmowania członków określa regulamin organizacyjny, uchwalony przez Naczelną Radę N. S. P. R. na wniosek Centralnego Wydziału Wykonawczego.

Art. 6.

Obowiązkiem członka N. S. P. R. jest:

a) śmiało i publicznie głosić zasady polskiego narodowego-socjalizmu zawarte w programie i czynem stwierdzić szczerość swych przekonań,
b) stosować się ściśle do przepisów statutu, regulaminów, uchwał i poleceń władz N. S. P. R.,
c) regularnie płacić składkę partyjną,
d) brać udział we wszystkich zebraniach i akcjach N. S. P. R.

Art. 7.

Prawem członka N. S P. R. jest:

a) korzystanie z wszelkich urządzeń i instytucyj partyjnych,
b) bierne i czynne prawo wyborcze do władz pratyjnych zgodnie z przepisami statutu i regulaminów,
c) posiadanie legitymacji i oznak partyjnych,
d) opieka i pomoc ze strony partji w razie znalezienia się w ciężkiej sytuacji w związku z działalnością narodowo-socjalistyczną.

Art. 8.

Każdy członek należy do danej grupy miejscowej N. S. P. R. i jednocześnie do jednej lub więcej ...kcyj fachowej pracy.

III.

Organizacja.

Art. 9.

Grupa miejscowa obejmuje jedną miejscowość lub jedną dzielnicę większego miasta. Do grupy miejscowej (lub dzielnicowej) N.S.P.R. należą wszyscy członkowie zamieszkali na terenie działania tej grupy.

Art. 10.

Na czele grupy miejscowej (dzielnicowej) N S.P.R stoi zarząd miejscowy wybierany na okres jednego roku przez walne zebranie członków grupy.

Wybory zarządu miejscowego winne być dokonywane w miesiącu styczniu. Zarząd składa się z 5 członków.

Art. 11.

Walne doroczne zebranie członków zwoływane jest przez ustępujący zarząd i ogłaszane conajmniej na 1 tydzień przed terminem zebrania. Na zebraniu tem przewodniczy wybrany przez zebranych przewodniczący. Porządek zebrania obejmuje: sprawozdanie z działalności zarządu (organizacyjne i finansowe), wybory nowego zarządu, komisji rewizyjnej i wolne wnioski.

Art. 12.

Bezpośrednio po walnem zebraniu przewodniczący tegoż, zwołuje nowo-wybranych członków zarządu celem ukonstytuowania zarządu. Członkowie wybierają z pośród siebie przewodniczącego, zastępcę, sekretarza, jego zastępcę i skarbnika. Po ukonstytuowaniu się nowy zarząd przejmuje protokólarnie akta i czynności od zarządu poprzedniego.

Bezpośrednio potem zarząd przesyła do sekretarjatu Kierownictwa Partji Okręgu raport zawierający protokół walnego zgromadzenia i protokół zebrania konstytuującego zarządu do zatwierdzenia wyboru zarządu przez Kierownictwo Partji Okręgu.

O ile w ciągu 2 tygodni od daty otrzymania przez Sekretarjat Kierownictwa Partji Okręgu raportu, nie nadejdzie sprzeciw Kierownictwa Partji Okręgu, wybory zarządu uważane są za zatwierdzone. Jeżeli kierownictwo Partji Okręgu unieważni wybór zarządu, winien on w ciągu t y g o d n i a zwołać walne zebranie dla dokonania nowych wyborów w obecności delegata okręgowego.

Art. 13.

Niezatwierdzenie wyborów zarządu miejscowego przez Kierownictwo Partji Okręgu, może nastąpić: z powodu niezachowania przepisów w zwoływaniu Walnego Zebrania, nieformalności wyborczych oraz w wypadku, gdy nowowybrany Zarząd nie daje gwarancji należytego kierowania grupom. Od decyzji Kierownictwa Partji Okręgu przysługuje niezatwierdzonemu zarządowi prawo odwołania do Centralnego Wydziału Wykonawczego w ciągu dni 7 od daty otrzymania decyzji. Wniesienie odwołania nie ma mocy wstrzymującej decyzji Kierownictwa Partji Okręgu.

Art. 14.

Zarząd grupy miejscowej kieruje działalnością grupy miejscowej (dzielnicowej), zwołuje conajmniej raz na miesiąc zebranie normalne członków dla omówienia sytuacji ogólnej, wysłuchania sprawozdania kierowników sekcji fachowych i zakomunikowania zarządzeń organizacyjnych.

Art. 15.

Ogniska zakładowe.

Członkowie N. S. P. R. pracującym w jednym zakładzie pracy tworzą ognisko pod kierunkiem przewodniczącego wybieranego corocznie w m cu styczniu. Zadaniem ogniska zakładowego jest utrzymanie łączności organizacyjnej i ideowej członków, propaganda wśród rodaków pracy, jednolite wystąpienia w czasie ogólnych akcji w zakładzie, dążenie do zdobycia wpływu na komitet zakładowy drogą wyborów i t. p. Ognisko zakładowe podlega temu zarządowi grupy miejscowej N. S. P. R., na którego terenie fabryka (zakład) jest położony.

Art. 16.

Obwód i Sekretarjat obwodowy.

(Kierownictwo obwodu).

Kilka lub kilkanaście grup miejscowych a conajmniej 1 powiat tworzą obwód.

Granice obwodu i przynależność miejscowych organizacyj do danego obwodu określa Centralny Wydział Wykonawczy N. S. P. R.

Na czele obwodu stoi sekretarz obwodowy delegowany przez okręg. Sekretarz obwodowy winien mieszkać w siedzibie obwodu. Posiedzenia obwodowe winne się odbywać conajmniej raz na kwartał.

Do zadań obwodowego sekretarza należy kierowanie i kontrolowanie roboty organizacyjnej w obwodzie, powoływanie nowych organizacyj i wykonywanie poleceń wyższych władz partyjnych.

Wykonywanie uchwał Naczelnej Rady i poleceń Centralnego Wydziału Wykonawczego N. S. P. R. w stosunku do okręgu i grup miejscowych oraz kontrolowanie ognisk należy do sekretarza obwodowego. Ustanowiony sekretarz obwodowy bierze z urzędu udział we wszystkich czynnościach obwodu. Obwód może zwołać w razie potrzeby lub na żądanie conajmniej $^{1}/_{3}$ ilości grup miejscowych konferencję obwodową, złożoną z delegatów tych grup miejscowych.

Art. 17.

Okręg i Sekretarjat.

(Kierownictwo Partji Okręg Wojewódzki).

Szereg obwodów partyjnych, określonych przez Centralny Wydział Wykonawczy tworzy Okręg, na czele którego stoi K i e r o w n i c t w o Partji Okręgu Wojewódzkiego, złożone z 5 członków. Wybory przewodniczącego i zastępcy, sekretarza i zastępcy oraz skarbnika odbywają się corocznie w miesiącu lutym na zebraniu z pośród członków przewodniczących grup miejscowych. C z ł o n k o w i e Kierownictwa Partji Okręgu Wojewódzkiego winni mieszkać w siedzibie okręgu.

Organem wykonawczym Okręgu jest Kierownictwo Okręgu, zatwierdzone przez Centralny Wydział Wykonawczy N. S. P. R.

Kierownictwo Okręgu kontroluje działalność obwodów wzgl. grup miejscowych na prawach komisji rewizyjnej. Kierownictwo Okręgu może zwołać w razie potrzeby na żądanie $^{1}/_{3}$ ilości grup miejscowych konferencje okręgowe, złożone z delegatów obwodów w osobach sekretarzy obwodowych.

Art. 18.

Centralny Wydział Wykonawczy N. S. P. R.

Centralny Wydział Wykonawczy N. S. P. R. jest naczelnym organem kierowniczym stronnictwa, wybranym na okres 2 lat przez naczelną Radę N.S.P.R.

C. W. W. składa się z 5-ciu lub więcej członków, a mianowicie: z przewodniczącego, sekretarza generalnego, skarbnika oraz kierowników poszczególnych działów pracy partyjnej, (kierownika pracy parlamentarnej, samorządowej, spółdzielczej, zawodowej rolnej, oświatowej grupy porządkowej i t. d.).

Zastępcą przewodniczącego jest z reguły sekretarz generalny.

Naczelna Rada wybiera jednocześnie taką samą ilość zastępców, którzy wchodzą w skład C.W.W. w razie ustąpienia poszczególnych członków jego w kolejności liczby uzyskanych głosów lub w razie równości głosów w porządku alfabetycznym. Członkowie C. W. W. winni o ile możności mieszkać w Katowicach.

Art. 19.

Do zadań C. W. W. należy:

1) Kierowanie pracą całej partji i reprezentowanie jej na zewnątrz.
2) Wykonywanie uchwał Kongresu i Naczelnej Rady.
3) Wydawanie organu centralnego, odezw i innych wydawnictw partyjnych.
4) Zezwalanie Okręgom wzgl. obwodom na wydawanie własnych organów.
5) Rozstrzyganie w najwyższej instancji odwołań Grup Miejscowych.
6) Kontrolowanie działalności podległych Okręgów.
7) Składanie sprawozdań przed Naczelną Radą i Kongresem.
8) Zwoływanie posiedzeń Naczelnej Rady z własnej inicjatywy lub na żądanie przewodniczącego Naczelnej Rady wzgl. Grównej Komisji Nadzorczej.
9) Organizowanie kursów i szkół partyjnych.
10) Zwoływanie zwyczajnych Kongresów Partyjnych w terminach, przewidzianych statutem lub nadzwyczajnych w myśl uchwały Naczelnej Rady oraz na żądanie połowy Okręgów Partji.
11) Przedkładanie Naczelnej Radzie wniosków, co do kandydatur do ciał ustawodawczych.
12) Zatwierdzenie kandydatur Grup Miejscowych do ciał samorządowych, ubezpieczeniowych i innych instytucyj publicznych.

Żyd względem ciebie jest tak długo pokorny i grzeczny, dokąd cię jeszcze nie oszukał, nie omotał i nie okradł!

Art. 20.

Centralny Wydział Wykonawczy może powołać specjalne wydziały wzgl. sekcje oraz pomocnicze instytucje partyjne dla wykonania poszczególnych zadań stronnictwa i nadać im regulaminy. Regulamin Klubu Parlamentarnego zatwierdza Naczelna Rada.

Art. 21.

Główna Komisja Nadzorcza.

Naczelna Rada N. S. P. R. równocześnie z wyborem C. W. W. wybiera główną Komisję Nadzorczą w składzie 5 członków i także ilość zastępców na okres 2 lat. Zadaniem G. K. N. jest kontrolowanie zarówno finansowej i organizacyjnej gospodarki centralnego Wydziału Wykonawczego jak i całokształtu polityki wszystkich organów partyjnych ze stanowiska ideologji, programu, uchwał Kongresu i Naczelnej Rady oraz ścisłego przestrzegania przepisów statutu i regulaminu.

Członkiem G. K. N. może być wybrany członek N. S. P. R. należący do ruchu N. S. P. R. conajmniej 2 lata, nieposzlakowany i piastujący już przedtem mandat w centralnych organach N. S. P. R.

Art. 22.

Celem wykonania swych zadań G. K. N. może zarówno delegować swych przedstawicieli na zebrania wszelkich centralnych organów partyjnych jak i prowincjonalnych i badać ich gospodarkę i działalność, jak i ustanawiać swych stałych delegatów przy tych organach, wydawać im instrukcje i żądać sprawozdań. Członek wzgl. delegat G. K. N. nie może piastować mandatu w organach wykonawczych partji.

Art. 23.

Spostrzeżone uchybienia organizacyjne komunikuje G. K. N. właściwym władzom partyjnym i ma prawo domagać się usunięcia braków, przekroczeń, jak również stawia wnioski o pociągnięcie winnych do odpowiedzialności przed Sądem Partyjnym. W razie niewykonania zarządzeń G. K. N. ma prawo zwołać posiedzenie właściwego organu partji, przedstawić wnioski celem usunięcia niedomagań i pociągnięcia winnych do odpowiedzialności.

G. K. N. składa szczegółowe sprawozdanie ze swych czynności na posiedzeniach Naczelnej Rady i Kongresu.

Art. 24.

Ustrój wewnątrz i tryb postępowania G. K. N. określą regulaminy.

Art. 25.

Naczelna Rada N. S. P. R.

Naczelna Rada N. S. P. R. składa się:
1) Z 20 członków wybranych przez Kongres.
2) Z przewodniczących wszystkich Kierownictw Partji Okręgu, (Kongres wybiera członków N. R. na okres 2-letni, wybierając jednocześnie taką samą ilość zastępców).
3) Ponadto w skład N. R. wchodzą z urzędu przewodniczący Centralnych organów partyjnych, klubu parlamentarnego, centralnego wydziału samorządowego, C. W. rolnego, C. W. zawodowego, C. W. oświatowo-Kulturalnego, C. W. Młodzieży i C. W. pracy wśród kobiet, C. W. propagandowo-prasowego, C.W. słowiańskiego.

Art. 26.

Do zadań Naczelnej Rady należy:
1) powołanie na okres 2 lat Centralnego Wydziału Wykonawczego N. S. P. R. i Głównej Komisji Nadzorczej,
2) uchwalanie rocznych budżetów partji i określenie składek,
3) przyjmowanie i zatwierdzenie wzgl. odrzucanie sprawozdań C. W. i G. K. N.,
4) rozpatrywanie i decydowanie wniosków G. K. N.,
5) uchwalenie i zatwierdzenie regulaminu,
6) uchwalenie i zatwierdzenie kandydatur do ciał ustawodawczych,
7) ustalenie tez i wytycznych w sprawie polityki N. S. P. R.,
8) decydowanie o zasadniczych postanowieniach w sprawie taktyki N. S. P. R.,
9) wzywanie C. W. W. do zwołania Kongresu nadzwyczajnego i zwyczajnego,
10) opracowanie wniosków na Kongres.

Art. 27.

Klub Parlamentarny.

Regulamin Klubu Parlamentarnego uchwala Naczelna Rada, do której również należy zatwierdzenie przewodniczących Klubów Parlamentarnych.

W sprawie taktyki i działalności Klub Parlamentarny otrzymuje dyrektywy od C. W. W., któremu podlega, jako jego organ pomocniczy.

C. W. W. może odwołać przewodniczącego Klubu Parlamentarnego i żądać wyboru nowego. Przewodniczący Klubu Parlamentarnego wchodzi w skład C. W. W. jako kierownik pracy parlamentarnej.

Rodacy — Robotnicy!

Usunięci z szeregów naszej partji za działalność na szkodę robotnika polskiego panowie z pod znaku Rekściów i jego dobranych towarzyszy, w dalszym ciągu mącą opinję ludności miasta, usiłując wciągnąć podstępnie robotnika polskiego w jarzmo endeckie.

Wiecie już dobrze, iż panom tym chodzi o ich własne mandaty do Rady Miejskiej, oraz o inne korzyści materjalne, płynące z mętnego źródła **współpracy kapitału endeckiego z żydowskim.** Wiecie też, iż ludność miasta deprawowaną była w domu publicznym Frydmana, prowadzonym w domu „Dziennika Wileńskiego".

Niejedna złotówka z tego obrzydliwego źródła wpadła do kieszeni obłudników, którzy na ustach mieli święte hasła religijne i miłości Ojczyzny.

Obecnie **na liście endeckiej,** popieranej przez pp. Rekściów, **figuruje również i kapitalista czeski, p. Frliczka, pomimo, iż robotnik polski jest stale uciskany przez jego rodaków na Śląsku Cieszyńskim,** niesłusznie zagrabionym przez Czechy od Polski.

To też rodacy robotnicy wzywamy Was, byście ani jednego głosu nie dali tym obłudnikom, działającym na Waszą szkodę i byście pędzili precz ich parobków, podszywających się pod Narodowych Socjalistów i obrońców robotnika polskiego.

Pamiętajcie, iż pp. Rekściowie nie dali pracy ani jednemu robotnikowi polskiemu, gdyż zajęci byli jedynie swemi geszeftami. Obecnie zaś w ciągu paru dni po ich wyrzuceniu z naszej partji, zdołaliśmy zatrudnić już przeszło 40 robotników członków naszej Ndrodoowo-Socjalistycznej Partji Robotniczej.

Precz ze zblokowanym kapitałem endecko-żydowskim, żerującym na pocie i krwi robotnika polskiego!

Nie damy kobiet naszych do lupanarów p.p. Frydmanów, chociażby popierali oni swą gotówką kamieniczników endeckich.

Precz z endecką listą wyborczą i jej kandydatami Czechami, odwiecznymi wrogami Polski.

NIE DAMY NA LISTĘ TĘ ANI JEDNEGO GŁOSU, pamiętając, iż szacherki pp. Rekściów i endeków uniemożliwiły nam wystawienie własnej listy robotniczej.

ZDECYDOWANA POSTAWA ROBOTNIKA POLSKIEGO URWIE GŁOWĘ HYDRZE ENDECKIEJ.

Narodowo-Socjalisryczna Partja Robotnicza.

Art. 28.

Kongres N. S. P. R.

Co 2 lata odbywa się zwyczajny Kongres N. S. P. P., który winien być zwołany przez C. W. W.

W Kongresie biorą udział w charakterze członków z głosem decydującym:
1) przewodniczący wszystkich Grup Miejscowych i liczących conajmniej 30 członków,
2) delegaci Grup Miejscowych, wybrani w stosunku 1 delegat na 100 członków. Delegatów wybierają walne zebrania Grup Miejscowych,
3) członkowie Naczelnej Rady C. W. W. i G. K. N:

Kongres jest prawomocny, jeżeli bierze w niem udział conajmniej połowa uprawnionych członków. Uprawnienia te bada komisja mandatowa, wybrana przez Kongres.

Art. 29.

Do zadań Kongresu należy:
1) rozpatrywanie i przyjęcie (wzgl. odrzucenie) sprawozdania C. W. W., Naczelnej Rady i G. K. N.,
2) wybór Naczelnej Rady oraz jej przewodniczącego,
3) uchwalenie Statutu i jego zmian,
4) uchwalenie programu i zmian programu,
5) uchwalenie zasadniczych wskazań politycznych na najbliższy okres,
6) decyzja o ewent. likwidacji Partji,
7) uchwalenie regulaminu obrad Kongresu i przepisów o wyborach do Naczelnej Rady.

Uchwały Kongresu dotyczące pp. 3 i 4 zapadają większością 3/4 głosów uprawnionych członków Kongresu. Uchwała w sprawie likwidacji Partji wymaga obecności conajmniej 2/3 uprawnionych członków Kongresu oraz 4/5 głosów oddanych.

Art. 30.

Kongres winien być zapowiedziany okólnikiem C. W. W. conajmniej na 1 miesiąc przed terminem Kongresu. Wnioski do porządku obrad Kongresu winne być zgłoszona przez Kierownictwo Partji Okręgu najdalej na 10 dni przed jego terminem. Również C. W. W. przesyłając program Kongresu Kierownictwem, winien dołączyć do niego projektowane przez siebie wnioski.

Art. 31.

Powszechny obowiązek pracy.

Każdy członek partji obowiązany jest pracować w jednej z grup, sekcyj, ogniska wzgl. wydziałów istniejących na terenie grupy. Organizacja grup pracy, sekcyj i wydziałów unormowana będzie regulaminami C. W. W.

Art. 32.

Sąd Partyjny.

Wykroczenie przeciw Partji, jego programowi i Statutowi oraz organom wykonawczym, rozstrzygane są przez Zarządy właściwych Grup Miejscowych. Od decyzji tych sądów, służy odwołanie do Kierownictwa partji Okręgu, zaś od decyzji Sądu Partyjnego.

Członkowie C. W. W., G. K. N., Klubu Parlamentarnego i Rady Naczelnej podlegają sądowi wybranemu przez Naczelną Radę. Od decyzji tego sądu przysługuje odwołanie do Kongresu.

Wniesienie odwołania przeciw decyzji Sądu Partyjnego, nie wstrzymuje jej wykonania. Naczelna Rada ureguluje tryb postępowania sądowego N. S P. R.

Art. 33.

Sądy partyjne wymierzać mogą kary:
1) naganę,
2) wydalenie z partji.

Art. 34.

Dyscyplina organizacyjna.

Wykroczenie całych organizacji wzgl. zarządów przeciw dyscyplinie partyjnej i ideologji podlegają karaniu po uprzedniem zbadaniu sprawy przez G. K. N. Na wniosek G. K. N. może być dana Grupa Miejscowa wzgl. dany Zarząd zganiony, zawieszony w urzędzie lub rozwiązany.

Art. 35.

Środki finansowe.

N. S. P. R. czerpie środki z następujących źródeł:
1) z wpisowego i stałych składek członkowskich,
2) z przedsiębiorstw i imprez własnych,
3) z ofiar.

Wysokość składki określa Naczelna Rada.

Art. 36.

Interpretowanie niniejszego Statutu należy do Naczelnej Rady.

Art. 37.

W okresie organizacyjnym Partji prawa i obowiązki Naczelnej Rady, C. W. W. i Kongresu, spełnia Centralny Komitet Organizacyjny, do którego należy tworzenie Grup Miejscowych i Kierownictw Partji Okręgu.

W tym celu może Naczelna Rada wyznaczyć mężów zaufania w danej miejscowości. Centralny Wydział Wykonawczy winien w czasie conajmniej 2 lat od daty powstania zwołać Kongres Partji.

Centralny Wydział Wykonawczy może dokooptować do swego grona członków z tem, że ogólna ilość członków C. W. W. nie powinna przekroczyć liczby 30.

W Katowicach przyjęto, dnia 5 września 1933 r na Kongresie N. S. P. R.

PREZYDJUM.

Kronika Partji.

Nowy Zarząd.

Dnia 2.VI. b. r. na posiedzeniu członków Partji jednogłośnie został wybrany nowy zarząd. Prezesem został rodak Belski Bolesław, niestrudzony bojownik N. S. P. R.

Jednocześnie uchwalono połączyć się z odłamem z ul. Piwnej i kontynuować pracę w myśl 10 punktów programu N. S. P. R. Jednogłośnie zostało potępione despotyczne działanie starego zarządu, jego nieuczciwa gospodarka i samowolne połączenie się z endekami dla korzyści osobistych leaderów, bez wiedzy i zgody ogólnego zebrania członków.

REDAKTOR ODPOWIEDZIALNY: **ANTONI PACIULAN**

WYDAWCA: KOMITET WYKONAWCZY NARODOWO - SOCJALISTYCZNEJ PARTJI ROBOTNICZEJ (Wileńska 37) W WILNIE

Drukarnia „LUX", Wilno, Portowa 7.